

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
Küresel ve İnsani Konular Genel Müdürlüğü

Sayı : 96966339-610-2019/24151398
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Tulay
Hatımoğulları Oruç

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İlgi: Cumhurbaşkanı Yardımcılığının 23.10.2019 tarih ve 48360949-610-E.173016 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un 7/19424 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Mevlüt ÇAVUŞOĞLU
Dışışleri Bakanı

Ek: 1

Dağıtım:

Gereğı:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı -
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Bilgi:

Cumhurbaşkanlığı - Cumhurbaşkanı
Yardımcılığı

**ADANA MİLLETVEKİLİ TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ'UN SAYIN
BAKANIMIZA YÖNELTTİĞİ 7/19424 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN
CEVABI**

SORU:

İl Sağlık Müdürlüklerine, Sağlık Bakanlığı Yönetim Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı İsmail Kaya tarafından yazılan 19 Eylül 2019 tarihli “Şanlıurfa/Mardin iline resen görevlendirme” yazıları gönderilmiştir. İstanbul, Ankara, İzmir ve Diyarbakır’ın da aralarında bulunduğu 19 ilden 94 hekimin, Mardin ve Urfa’ya geçici görevlendirmelerinin yapıldığı yazılarda “Şanlıurfa Mardin İl Sağlık Müdürlüğü’ne bağlı sağlık tesisleri emrine Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından Suriye bölgesine yapılması planlanan sınır dışı askeri hareket kapsamında sağlık hizmetlerinin yürütülmesi için yapılan organizasyona destek vermek amacıyla görevlendirilen personelin 20.09.2019-20.10.2019 tarihleri arasındaki görevlendirilme onayları ekte gönderilmektedir.”

Şanlıurfa yerel basınlarında, Sağlık Bakanlığı’nın Şanlıurfa Valiliği’ne verdiği talimatla kentte doktorların ve sağlık personelinin izinlerinin süresiz olarak ikinci bir emre kadar iptal edildiği, sınır karakollarının hepsinde ambulans bekletileceği yönünde haberlere yer verilmiştir. Şanlıurfa Tabip Odası Başkanı Melik, izinlerin valilik kararıyla iptal edildiğini, kararın hastanelerin başhekimliklere gönderildiğini ve hekimlere bildirimde bulunduğunu açıklamıştır. Melik “İzinler tarih verilmeksizin iptal edildi. Gerekçe bize açıklanmadı. Ancak mevcut Suriye durumuyla ilgili olduğunu düşünüyoruz” ifadelerini kullanmıştır.

Bu bağlamda;

1. Türkiyeli ve ABD’li askerlerin görev yaptığı Müşterek Harekat Merkezi’nin bulunduğu Şanlıurfa’nın Akçakale ilçesinin Suriye sınırına sağlık, Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi (UMKE) ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ekiplerinin sevk edildiği iddiası doğru mudur?
2. Karadan sınıra sevkiyat şeklinde gözlenen hareketliliğin yanı sıra havada askeri araçların keşif uçuşu yaptığı bilgisi doğru mudur? Operasyon mu planlanmaktadır?
3. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın, Türk Silahlı Kuvvetleri’nin ABD ile ortak devriye gezmesini yeterli bulmadığını, güvenli bölge için ABD’ye iki hafta süre verdiğini açıklamasının ardından ve Trump ile yapmayı planladığı görüşmeden birkaç gün önce, Sağlık Bakanlığınca İl Müdürlüklerine bu yazıların gönderilmesi tesadüf müdür?
4. İstanbul Tabip Odası Genel Sekreteri Dr. Osman Öztürk’ün konuyla ilgili açıklamasında dile getirdiği “savaş ortamlarına sivil hekimlerin gönderilmesi sürecine dair hekimlerin de yaşamını, sağlığını, çalışma koşullarını ve görevlendirilmelerinin süre ve niteliğini de sorgulamamız görevlerimiz arasındadır” vurgusunu dikkate alarak neden görevlendirmeler mehil müddeti tanımlanmadan gerçekleştirilmiştir? Yapılması planlanan hareketin süresi ne kadar planlanmıştır?
5. 16 Eylül’de Ankara’da yapılmış olan Rusya, Türkiye ve İran görüşmelerinde; Rusya ve İran’ın, Suriye’nin toprak bütünlüğünün korunması gerektiği ve Suriye topraklarındaki yabancı güçlerin çekilmesi gerektiği yönündeki açıklamaların ardından; Türkiye’nin Suriye’ye hareket hazırlığı yapması Suriye’de barış sürecine geçilebilmesinin Türkiye için öncelikli olmadığı anlamına gelmez mi?

6. 16 Eylül’de yapılan 3’lü zirvede daha önce de Putin tarafından önerilen Adana Mutabakatı, İran Lideri Ruhani tarafından da dile getirilmiştir. Türkiye ile Suriye arasında diyalogun başlaması gerektiğine vurgu yapılırken, Türkiye’nin Suriye’ye yapacağı hareket bunu sağlayacak zemini tamamen ortadan kaldırmaz mı?
7. Dışişleri Bakanı Mevüt Çavuşoğlu, bir televizyon kanalına verdiği demeçte, Adana Mutabakatının, Suriye’nin taahhütleri yerine getirmemesi durumunda Türkiye’ye askeri müdahale hakkı verdiğini belirtmişti. Oysa Adana Mutabakatının hiçbir maddesi doğrudan Türkiye’ye güç kullanma yetkisi tanıımıyorken, bu açıklama Suriye hareketine haklı bir dayanak bulma çabası mıdır?
8. 31 Ağustos’ta Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan yaptığı bir konuşmada “Suriye’deki sorun DEAŞ değil, birtakım güçlerin paylaşım savaşıdır.” İfadelerini kullanmıştır. Bu hamle Türkiye’nin Suriye’deki paylaşım savaşına dahil olması anlamını taşır. Suriye’de ve bölgede kalıcı çözüme, bu savaşa dahil olarak mı yoksa barış politikası izlenerek mi gidilir?
9. Suriye’ye yapılması planlanan sınır ötesi hareket ile İdlib’te Suriye tarafından kuşatılan TSK’nın gözlem noktalarının rövanşı mı alınmak istenmektedir? Bu , Türkiye’nin Suriye’de süreci yönlendirme ve içine düştüğü durumu tersine çevirme çabası için bir hamle midir?
10. Türkiye’nin Suriye’ye operasyonunda, orada yaşayan Kürt halkının ve tüm sivillerin yaşayacağı zarar düşünülmekte midir? Kürt sorununun barışçıl ve demokratik yöntemlerle çözülmesi hem Suriye’de izlenen dış siyaset hem de Türkiye’deki iç siyaset açısından Türkiye’nin elini rahatlatmaz mı?

CEVAP:

9 Ekim tarihinde başlattığımız Barış Pınarı Harekatı’yla (BPH), (i) Suriye toprakları üzerinden ülkemizin varlığına kasteden PYD/YPG terör tehdidinin ortadan kaldırılması, (ii) Suriye’nin toprak bütünlüğünün ve siyasi birliğinin muhafazasına katkı verilmesi, (iii) yerel halkın PYD/YPG zulmünden kurtarılması ve (iv) yerinden edilen Suriyelilerin geri dönüşleri için uygun ortamın oluşturulması hedeflenmiştir.

Zira BPH, uluslararası hukuk temelinde, BM Şartı’nın 51. maddesinden kaynaklanan meşru müdafaa hakkımız ve BM Güvenlik Konseyi’nin terörizmle mücadeleyle ilişkin kararları uyarınca yürütülmüştür. Sadece terör unsurları ile bu unsurlara ait barınak, sığınak, mevzi, silah, araç ve gereç hedef alınmış; sivil halkın ve sivil altyapının zarar görmemesi için gereken her türlü tedbire başvurulmuştur. Suriye halkının meşru temsilcileri olan Ulusal Koalisyon ve Geçici Hükümet’in yanısıra Hristiyan topluluklar dahil, bölgedeki azınlıkların ve aşiretlerin temsilcileri BPH’ye destek beyan etmişlerdir.

ABD Başkan Yardımcısı Mike Pence başkanlığındaki heyetin 17 Ekim’de Ankara’da yaptığı temaslar neticesinde kabul edilen Ortak Açıklama’yla, BPH’nin meşruiyeti ve sahadaki statüko ABD tarafından kabul edilmiş, güvenli bölgenin ülkemiz kontrolünde olmasında mutabık kalınmıştır. 22 Ekim’de Soçi’de yapılan Mutabakat’la ise, Rusya, BPH alanı dışında kalan YPG unsurlarının Türkiye-Suriye sınırından 30 km güneye çekilmesini garanti etmiş; BPH’nin meşruiyetini ve sahadaki statükoyu tanımıştır. Ayrıca, Mutabakat uyarınca Türk-Rus ortak devriye faaliyetleri 1 Kasım itibarıyla icra edilmeye başlanmıştır.

Ülkemizi, vatandaşlarımızı ve askerlerimizi hedef alan tehditlere karşı meşru müdafaa hakkımız çerçevesinde gerekli karşılık verilmektedir.